

ע"פ 6285/15 - ג'אן עוכל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6285/15

לפני:

כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

ג'אן עוכל

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
3.8.2015 בת"פ 17977-01-14 (ע"י כב' השופטת י'
שיטתית)

תאריך הישיבה:

א' באייר התשע"ו (9.5.2016)

בשם המערער:

עו"ד סרי ח'ורי

בשם המשיבה:

עו"ד קרן רוט

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט מ' מזוז:

1. ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטת י' שטרית) מיום 3.8.2015 בת"פ 17977-01-14.

2. ביום 10.9.2014 הורשע המערער על פי הודאתו - בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון - בעבירות של פציעה בנסיבות מחמירות ומעשי פזיזות ורשלנות ברכב, לפי סעיפים 334, 335(א)(1) ו- 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאמה.

3. בהתאם לכתב האישום, הגיע המערער בשעת לילה מאוחרת, יחד עם שלושה מחבריו, לבקר חבר נוסף (סובחי) המועסק בסניף מקדונלדס שליד תחנת דלק בנצרת עלית. ליד הסניף הם פגשו באחים עבדאללה ועדנאן ריחאני (להלן גם: המתלוננים) כשהם במהלך ויכוח עם סובחי. בין המערער וחבריו לבין המתלוננים התפתחו דין ודברים במהלכם התגרה עדנאן במערער. עבדאללה ניגש למערער והציע לו לנסוע מהמקום. המערער נכנס לרכב המאזדה שברשותו ונסע לאזור הכניסה לתחנת הדלק שם המתין לחבריו שהתעמתו עם המתלוננים, תוך שהוא מקרב מדי פעם את רכבו כדי לראות את העימות ושב על עקבותיו. לאחר כמה דקות הגיעו המתלוננים למסלול התדלוק קרוב למשאבות. המערער נסע לעברם עם רכבו וכמעט פגע בהם ובמשאבות הדלק, אך הם קפצו לעבר המשאבות ולא נפגעו. המערער נסע בהילוך אחורי לכיוון הכניסה לתחנה כשהמתלוננים רצים בעקבותיו. בשלב זה נעצר, וכאשר המתלוננים התקרבו אליו, נסע המערער קדימה במהירות עם רכבו לכיוונם ופגע בעבדאללה, שהועף מעל לרכב ונפל והתגלגל על הכביש. המערער המשיך בנהיגה פרועה לעבר מסלול התדלוק, ביצע פניית פרסה ושב לכיוון מקום המצאם של המתלוננים, תוך שהוא סוטה עם רכבו לכיוונם וכמעט פוגע בהם, כך פעמיים. לאחר מכן ביצע פניית פרסה נוספת ועזב את המקום בנסיעה בניגוד לכיוון התנועה.

כתוצאה ממעשה הדריסה כאמור נפצע עבדאללה ריחאני בראשו, בצווארו ובגבו ואושפז בבית חולים למשך הלילה.

4. ביום 3.8.2015, לאחר קבלת תסקיר ותסקיר משלים משירות המבחן ושמיעת טענות הצדדים, ניתן גזר הדין בעניינו של המערער. בגזר דינו עמד בית משפט קמא בין היתר על חומרתן של עבירות האלימות, שהפכו חזון נפרץ במקומו, ועל הצורך בהשתתפות ענישה מוחשית ומרתיעה לשם מיגורן, תוך סקירת הפסיקה באשר לענישה הנוהגת. כן עמד בית המשפט על החומרה היתרה בגלומה בכך שאת מעשיו האלימים ביצע המערער באמצעות שימוש ברכב, ועל המסוכנות הפוטנציאלית הטמונה בכך. בהקשר זה ציין בית המשפט את הפציעות שנגרמו לעבדאללה כתוצאה מהפגיעה בו על ידי המערער. בית המשפט הדגיש כי העבירות בהן הורשע המערער בוצעו במלואן על ידיו והוא אחראי באופן מלא לתוצאותיהן.

מנגד, עמד בית המשפט על נסיבותיו האישיות של המערער, כפי שעלו מתסקירי שירות המבחן ומטיעוני בא כוחו. המערער יליד 1993, בן 21 בעת ביצוע העבירות, בחור נורמטיבי ללא עבר פלילי, בן למשפחה נורמטיבית, תלמיד בבית ספר להנדסאים בטכניון. צוין כי המערער הודה ונטל אחריות, אם כי בה בעת מזער את אחריותו ונטה להחזיק בעמדה קורבנית תוך השלכת אחריות על גורמים חיצוניים. כן צוין כי בין הצדדים נערך הסכם סולחה, שכלל גם פיצוי למתלונן.

5. בית המשפט התייחס לאירועים מושא כתב האישום כאירוע אחד וקבע את מתחם העונש ההולם בגינו בין 7 ל- 24 חודשי מאסר, בצירוף עונשים נלווים. בית המשפט קבע כי אין סיבה לסטות מן המתחם ודחה את המלצת שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר, אך קבע כי עונשו של המערער ימוקם ברף התחתון של המתחם בשל נסיבותיו האישיות והעדר עבר פלילי. בהתאם לכך הושתו על המערער העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו, וכן עונשי מאסר מותנים, פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים וכן 6 חודשי פסילה על תנאי. יצוין כי עונש המאסר לריצוי בפועל עוכב על ידי בית משפט קמא, ולאחר מכן על ידי בית משפט זה עד להכרעה בערעור.

6. בערעור שכוון נגד המאסר בפועל שהושת על המערער, נטען כי המערער הינו בחור צעיר, נורמטיבי, סטודנט, שמעולם לא הסתבך עם החוק ומנהל אורח חיים תקין ופרודוקטיבי, וכי הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יוצאות דופן. המערער הגיע יחד עם חבריו כדי לאסוף חבר אחר ממקום עבודתו בחנות ונתקל במתלוננים אשר התקיפו את חבריו הטובים ולאחר מכן התקרבו אליו בריצה מאיימת כאשר היה ברכבו. לטענתו, התנהגותו נבעה רק מהרצון למנוע מהם לתקוף אותו, וכי האשם בגין האירוע רובץ לפתחם של המתלוננים. עוד נטען כי לעבדאללה לא נגרמה כל פגיעה רצינית, וכן שהמתחם שקבע בית משפט קמא חמור מדי לנסיבות המקרה, והיה מקום לקבוע כי הרף הנמוך של המתחם במקרה זה הוא מאסר שיבוצע בעבודות שירות. לבסוף נטען כי היה מקום לקבל את המלצת שירות המבחן להימנע מלהטיל מאסר בפועל על המערער.

7. בדיון לפנינו חזר בא כוח המערער על טיעוניו האמורים. הודגש הרקע הנורמטיבי של המערער ומשפחתו, וכן נטען שהמערער פעל מתוך תחושה של פחד והתגוננות כלפי אלימות המתלוננים, ולפיכך העונש שהוטל מחמיר יתר על המידה וניתן להסתפק בעונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

מנגד, טענה באת כוח המדינה כי ענישה של עבודות שירות לא הולמת את חומרת המעשים בהם הורשע המערער. נטען - תוך הפניה לסרטון האירוע שהוגש בבית משפט קמא - כי מדובר באירוע מתמשך, וכי אירוע נסיון הדריסה הראשון לא היה בנסיבות בהן היה איום כלשהו על המערער, וכי המערער לא הסתפק בכך וביצע פניית פרסה שוב בניסיון לפגוע במתלוננים, כאשר הפגיעה בעבדאללה הייתה בניסיון הדריסה השני. כן נטען כי העובדה שהמערער הוא אדם נורמטיבי, בן למשפחה נורמטיבית, מובילה דווקא למסקנה שהתגובה העונשית צריכה להיות הרתעתית ולא שיקומית.

דיון והכרעה

8. כידוע, ערכאת הערעור לא תיטה להתערב בגזר דין של הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או שעה שהעונש שנגזר על ידה חורג באופן ממשי מרמת הענישה המקובלת והראויה בנסיבות דומות (ע"פ 3060/15 אבו רגייג נ' מדינת ישראל (21.7.2015); ע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל (3.2.2014); ע"פ 7549/15 פחימה נ' מדינת ישראל (25.1.2016); ע"פ 5860/14 לביא נ' מדינת ישראל (6.3.2016)).

לאחר עיון ובחינת טענות הצדדים - בכתב ובעל פה - אין אנו סבורים כי המקרה הנדון נופל בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותנו. לא מצאנו כל תימוכין לטענות המערער כי העונש שהושת עליו חורג לחומרה בנסיבות הענין.

עמוד 3

9. בית משפט זה עמד פעמים רבות על התופעה החברתית, המסוכנת והמכוערת, של יישוב מחלוקות וסכסוכים בדרך של כוח ואלימות, המחייבת תגובה עונשית מחמירה והחלטית של בתי המשפט, וכדברי חברי, השופט י' דנציגר:

"... יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009)).

וראו גם: בש"פ 2181/94 מיכאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.4.1994); ע"פ 2949/06 פלוני נ' מדינת ישראל (3.7.2006); ע"פ 8912/13 מדינת ישראל נ' טל, פסקה 11 (13.2.2014); ע"פ 3573/08 עוואדרה נ' מדינת ישראל, פסקה 45 (13.4.2010).

10. כפי שהדגיש בצדק בית משפט קמא, מעשיו של המערער חמורים. אין לקבל את טענתו כי פעל מתוך איום והתגוננות. כמצוין לעיל, המערער התבקש על ידי המתלונן (עבדאללה) לעזוב ולנסוע מהמקום, והוא אכן עזב את זירת הוויכוח שבין חבריו למתלוננים. כעולה מסרטון האבטחה, המערער עזב את זירת הוויכוח אך לא נסע מהמקום אלא המתין ברכבו בתחנת הדלק הסמוכה, וכאשר הגיעו המתלוננים לתחנת הדלק ניסה לפגוע בהם באמצעות רכבו שוב ושוב. יודגש, כי בפעם הראשונה בה ניסה המערער לפגוע במתלוננים הוא לא היה מאוים על ידם. יתרה מזו, המערער לא הסתפק בניסיון הדריסה הראשון, וגם בשלב זה לא עזב את המקום אלא שב ונסע מול המתלוננים, שרצו לקראתו לאחר ניסיון הפגיעה הראשון, כאשר הפעם פגע חזיתית בעבדאללה, שהועף מעל הרכב והתגלגל על הכביש. וגם בשלב זה לא עזב המערער את המקום, אלא ביצע פניית פרסה מסביב למסלול התדלוק ונסע לכיוון המתלוננים תוך הסטת הרכב לכיונם פעמיים תוך שהוא כמעט פוגע בהם. רק אז נתקרה דעתו והוא עזב את המקום.

יש אפוא לדחות מכל וכל את טענת המערער, כי פעל מתוך איום והתגוננות, טענה שאינה מתיישבת כאמור עם העולה בבירור מהסרטון וגם לא עם עובדות כתב האישום בהן הודה והורשע.

11. בנסיבות אלה אין גם כל יסוד לטענת המערער כי עונש המאסר בפועל של 8 חודשים שהושת עליו חורג לחומרה מהענישה הראויה והנוהגת; אדרבא, למרות חומרת המעשים כאמור נגזר דינו של המערער לקולה, תוך שבית המשפט קובע את עונשו ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבע, מתוך התחשבות בנסיבותיו האישיות ובהמלצות שירות המבחן.

12. סוף דבר: הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום א' 5.6.2016 עד השעה 10:00 בימ"ר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, י"א באייר התשע"ו (19.5.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
